

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.001.03.2018

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2017 r.
Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy w Inowrocławiu, ul. Królowej Jadwigi 43, 88-100 Inowrocław ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Tadeusz Kacprzak – Wójt Gminy Inowrocław ² (dowód: akta kontroli str. 2-5)
Podstawa prawna	art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ³
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli - Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler	Andrzej Maciejski – główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/23/2018 z 2 lutego 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1)

II. Cel i zakres kontroli

Celem kontroli była ocena wykorzystania w 2017 r. przez Gminę Inowrocław⁴ dotacji celowych z budżetu państwa na realizację wybranych zadań zleconych z zakresu administracji rządowej⁵, tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500+⁶ oraz świadczenia z funduszu alimentacyjnego⁷, pod względem legalności, rzetelności i gospodarności.

Ocenie podlegały w szczególności:

- planowanie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego,
- wykorzystanie i rozliczenie przez Gminę dotacji z budżetu państwa na realizację ww. zadań.

W 2017 r. Gmina otrzymała dotacje: na świadczenia wychowawcze i ich obsługę w kwocie 8 245,7 tys. zł i na realizację zadań w zakresie świadczeń z funduszu alimentacyjnego i jego obsługi w kwocie 484,1 tys. zł.

Podstawą sformułowania oceny były w szczególności następujące działania kontrolne:

- badanie terminów i kwot przekazywanych dotacji;
- badanie rozliczenia i wykorzystania dotacji;
- analiza sprawozdań budżetowych Rb-50;
- analiza rezultatów uzyskanych z otrzymanych dotacji.

Szerszy opis działań kontrolnych przedstawiono w części IV. Wyniki kontroli.

¹ Dalej: „Urząd”.

² Dalej: „Wójt”. Wybrany 5 grudnia 2010 r. oraz na następną kadencję 16 listopada 2014 r.

³ Dz. U. z 2017 r. poz. 524; dalej: „ustawa o NIK”.

⁴ Dalej: „Gmina”.

⁵ Dalej: „zadania zlecone”.

⁶ Ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851, ze zm.), dalej: „ustawa o pomocy państwa w wychowaniu dzieci”.

⁷ Ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U. z 2017 r. poz. 489, ze zm.), dalej: „ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów”.

III. Ocena kontrolowanej działalności

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie⁸ działalność kontrolowanej jednostki w 2017 r. w zbadanym zakresie.

Gmina właściwie opracowała plan finansowy zadań zleconych na 2017 r., prawidłowo wykorzystwała dotacje z budżetu państwa na realizację zadań z zakresu świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego oraz na bieżąco przekazywała Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Inowrocławiu⁹ środki na realizację tych zadań. Otrzymane dotacje właściwie rozliczyła i terminowo zwróciła niewykorzystane środki. Rzetelnie sporządziła też sprawozdania Rb-50 o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem tych zadań.

IV. Wyniki kontroli

1. Planowanie dotacji z budżetu państwa na realizację zadań

Opis stanu faktycznego

1.1. W 2017 r. Gmina otrzymała od Wojewody Kujawsko-Pomorskiego¹⁰ 15 542,6 tys. zł dotacji. Łączna kwota objętych kontrolą dotacji przyznanych w 2017 r. wyniosła 8 729,8 tys. zł, z tego:

- na wsparcie rodziny w ramach Programu Rodzina 500+ (dział 855, rozdz. 85501) 8 245,7 tys. zł;
- na świadczenia z funduszu alimentacyjnego (dział 855, rozdz. 85502¹¹) 484,1 tys. zł.

Dotację na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wykorzystano w całości. Wydatki na Program Rodzina 500+ wyniosły 8 241,2 tys. zł (99,9% planu). Wydatkowane kwoty stanowiły 53,1% wykorzystanej w 2017 r. dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami.

(dowód: akta kontroli str. 8, 240-241)

Sprawy z zakresu realizacji Programu Rodzina 500+ oraz świadczeń z funduszu alimentacyjnego prowadził GOPS. Podstawą prawną wykonywania tych zadań był Statut¹², Regulamin organizacyjny GOPS¹³, uchwała Rady Gminy Inowrocław¹⁴ oraz zarządzenie Wójta¹⁵. Ponadto, stosownie do art. 10 ust. 2 ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, Wójt upoważnił wybranych pracowników GOPS do prowadzenia postępowań w sprawie świadczenia wychowawczego, za wyjątkiem wydawania decyzji. Kierownik GOPS została upoważniona przez Wójta do wydawania decyzji administracyjnych w sprawach świadczeń wychowawczych i alimentacyjnych.

(dowód: akta kontroli str. 9-71)

W sprawie szacowania wielkości środków finansowych niezbędnych do realizacji zadań w 2017 r., tj. na wsparcie rodzin w ramach Programu Rodzina 500+ i świadczenia z funduszu alimentacyjnego, Skarbnik Gminy podała, że GOPS

⁸ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2017 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna.

⁹ Dalej: „GOPS”.

¹⁰ Dalej: „Wojewoda”.

¹¹ Świadczenia rodzinne, świadczenie z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

¹² Uchwała Nr XXIX/160/2008 Rady Gminy Inowrocław z dnia 20 grudnia 2013 r. w sprawie Statutu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Inowrocławiu.

¹³ Zarządzenie Nr 3/2017 r. Kierownika GOPS z dnia 10 lutego 2017 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego GOPS w Inowrocławiu. Weszło w życie z dniem podpisania.

¹⁴ Uchwała Nr XXIX/160/2008 Rady Gminy Inowrocław z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie realizacji zadań zleconych gminie z zakresu administracji rządowej w przedmiocie podejmowania działań wobec dłużników alimentacyjnych.

¹⁵ Zarządzenie Nr 163/2016 Wójta Gminy Inowrocław z dnia 14 marca 2016 r. w sprawie wyznaczenia podmiotu właściwego do realizacji zadań Gminy Inowrocław z zakresu świadczenia wychowawczego.

szacował wielkość niezbędnych środków i przekazywał wymagane informacje bezpośrednio do Wydziału Polityki Społecznej Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Bydgoszczy¹⁶.

(dowód: akta kontroli str. 21-22; 81-84)

Dnia 21 października 2016 r., stosownie do art. 143 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁷, Gmina otrzymała od Wojewody informację o wysokości kwot dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej. Zaplanowane dotacje wyniosły: w dziale 855 rozdz. 85501 – 6 800,5 tys. zł; rozdz. 85502 – 4 047,2 tys. zł. Pismem z 31 stycznia 2017 r. Wojewoda poinformował Gminę o kwotach dotacji z ustawy budżetowej¹⁸. Zaplanowane dotacje wyniosły: w dziale 855 rozdz. 85501 – 7 135,0 tys. zł, rozdz. 85502 – 4 047,2 tys. zł. W wyniku dokonanych przez Wojewodę w ciągu roku zmian planu dotacji celowych ostatecznie zaplanowano w dziale 855 rozdz. 85501 – 8 245,7 tys. zł¹⁹, rozdz. 85502 – 4 395,1 tys. zł²⁰.

Gmina prawidłowo ujęła powyższe zadania w planie dochodów i wydatków budżetu na 2017 r. i dokonała stosownych zmian w ciągu roku budżetowego.

(dowód: akta kontroli str. 76-134, 152)

1.2. Gmina nie występowała do Wojewody z wnioskiem o dotację z przeznaczeniem na wyposażenie gabinetu profilaktyki zdrowotnej w sprzęt, o którym mowa w art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 15 września 2017 r. o szczególnych rozwiązaniach zapewniających poprawę jakości i dostępności świadczeń opieki zdrowotnej²¹.

(dowód: akta kontroli str. 72, 74)

2. Realizacja dotowanych zadań

2.1. Środki na wykonanie zadań z zakresu świadczeń wychowawczych i z funduszu alimentacyjnego wpłynęły do Gminy w terminach umożliwiających ich realizację. W 2017 roku Gmina nie występowała o zwiększenie kwot dotacji na finansowanie tych zadań, natomiast GOPS w rozliczeniu wydatków zadań zleconych przekazywanych do K-PUW (pismo z 9 listopada 2017 r.) wskazał na niedobór środków na świadczenia wychowawcze w kwocie 168,3 tys. zł. Decyzją Wojewody z 7 grudnia 2017 r. zwiększono plan dotacji (dział 855 rozdz. 85501) o tę kwotę.

(dowód: akta kontroli str. 72-75, 137-167, 169)

W trakcie roku budżetowego nie wystąpiły przypadki blokowania wydatków na dotacje lub dochodzenia przez Gminę w postępowaniu sądowym należnych dotacji na realizację tych zadań. Zadania z zakresu administracji rządowej, obejmujące świadczenia wychowawcze i alimentacyjne zostały w całości sfinansowane z dotacji celowej budżetu państwa.

(dowód: akta kontroli str. 72-75, 174, 183)

Urząd przekazywał do GOPS środki dotacji na świadczenia wychowawcze i alimentacyjne w terminach i kwotach pozwalających na prawidłową realizację zadań.

(dowód: akta kontroli str. 137-150, 156-167)

¹⁶ Dalej: „K-PUW”.

¹⁷ Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, dalej: „ustawa o finansach publicznych”.

¹⁸ Z dnia 16 grudnia 2016 r. (Dz. U. z 2017 r. poz. 108, ze zm.).

¹⁹ Decyzjami Wojewody: z 16 października 2017 r. zwiększono plan dotacji o 942,4 tys. zł, z 7 grudnia 2017 r. zwiększono plan dotacji o 168,3 tys. zł.

²⁰ Decyzjami Wojewody: z 12 października 2017 r. zwiększono plan dotacji o 365,7 tys. zł, z 15 listopada 2017 r. zmniejszono plan dotacji o 17,9 tys. zł.

²¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 1774. Poza wybranymi dwoma zadaniami zleconymi, zgodnie z założeniami kontroli, należało sprawdzić, czy Gmina występowała o przyznanie dotacji na wyposażenie gabinetów profilaktyki zdrowotnej.

2.2. Dotacje zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem i terminowo rozliczone. Dnia 15 stycznia 2018 r. Urząd dokonał zwrotu niewykorzystanych dotacji na konto K-PUW w wysokości:

- 4,5 tys. zł przeznaczonych na realizację Programu 500+,
- 10,2 tys. zł przeznaczonych na świadczenia realizowane w ramach działu 855 rozdz. 85502.

Zwrotu niewykorzystanych części dotacji dokonano w wymaganym terminie, zgodnie z art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego zostały wydatkowane w kwocie 484,1 tys. zł, w tym koszty obsługi wyniosły 14,1 tys. zł.

W 2017 r. Gmina otrzymała zgodnie z planem na świadczenia wychowawcze 8 245,7 tys. zł. W ramach tych środków zaplanowano koszty obsługi świadczenia wychowawczego w wysokości 123 685 zł, tj. 1,49% kwoty dotacji. Wykorzystano kwotę 8 241,2 tys. zł, w tym na świadczenia (§ 3110) 8 120,5 tys. zł. Pozostałe środki w wysokości 4,5 tys. zł zostały zwrócone do K-PUW. Łącznie wydatkowano na koszty obsługi świadczenia wychowawczego 120,7 tys. zł, tj. 1,46% otrzymanej dotacji.

(dowód: akta kontroli str. 8, 151, 183, 234-237)

Kwoty badanych dotacji zostały prawidłowo wykazane w kwartalnych sprawozdaniach Rb-50 dochody i wydatki. Były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej w Gminie. Sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2017 r. przekazano do Wojewody 9 lutego 2018 r., tj. w wymaganym terminie.

(dowód: akta kontroli str. 176-232)

W zakresie prowadzonych analiz wydatkowania środków dotacji, Skarbnik Gminy wyjaśniła, że:

- Gmina prowadziła analizę wydatkowania środków oraz efektów rzeczowych osiągniętych w wyniku realizacji zadań finansowanych dotacjami z budżetu państwa na podstawie miesięcznych sprawozdań Rb-28S, kwartalnych sprawozdań Rb-50 oraz półrocznych informacji składanych przez GOPS z wykonania dotacji;
- jednostki organizacyjne Gminy składały bezpośrednio do swoich merytorycznych wydziałów K-PUW okresowe sprawozdania, informacje i analizy dotyczące realizacji dotacji celowych z budżetu państwa, a Gminie składały ustną informację z przekazanych danych (kopie przekazanych informacji znajdowały się w aktach sprawy GOPS);
- Gmina po przeprowadzeniu analizy składała informacje z realizacji dotacji celowych w formie sprawozdania miesięcznego Rb-28S. Ponadto Gmina składała informację (analizę) półroczną i roczną z wykonania dotacji celowych z budżetu państwa w formie tabelarycznej i opisowej do Wydziału Finansów i Budżetu K-PUW.

(dowód: akta kontroli str. 73-75)

W wyniku realizacji w 2017 r. zadań finansowanych badanymi dotacjami z budżetu państwa ze świadczeń wychowawczych skorzystało 849 rodzin, a z funduszu alimentacyjnego skorzystały 63 rodziny, dla których wypłacono 1 200 świadczeń. Według stanu na 31 grudnia 2017 r. świadczenia wychowawcze w Gminie otrzymywało 1564 dzieci, tj. 68,0% dzieci do 18 roku życia i w porównaniu do roku 2016 nastąpił wzrost o 8,5%²².

(dowód: akta kontroli str. 240-242)

²² Na 31 grudnia 2016 r. – z 2443 dzieci do 18 roku życia, pobierano świadczenia na 1441 dzieci. Na 31 grudnia 2017 r. – z 2301 dzieci do 18 roku życia, pobierano świadczenia na 1564 dzieci.

*Ustalono
nieprawidłowości*

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

*Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń*

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

*Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag i
wykonania wniosków*

Najwyższa Izba Kontroli, odstępując od formułowania wniosków pokontrolnych, nie oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta informacji, o której mowa w art. 62 ustawy o NIK.

Bydgoszcz, marca 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

kontroler
Andrzej Maciejski
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Barbara Antkiewicz

.....
podpis

.....
podpis